

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 16 JUNY DE 2023 | Número 213

PÀG. 3 | JESUÏTES

Pau Vidal, nou delegat a Catalunya

PÀG. 14 | SANT FELIP NERI

Concert extraordinari per celebrar els 350 anys de l'Oratori

PÀG. 17 | MIGRA STUDIUM

"Hi ha una cultura policial vigent i molt instaurada al CIE de Barcelona"

PÀG. 20 | ENTITATS EDUCATIVES

Nou llibre amb les claus de la classe de religió

PÀG. 24 | ALEXIS BUENO

Caminar de Loiola a Jerusalem

Jesús Martínez: "En el Sínode alemany els bisbes han triat escoltar el Poble" | PÀG. 7

PÒRTIC

Cisma a l'Església catòlica alemanya? Desautoritzacions del Vaticà a la Conferència Episcopal Alemanya? Trencament doctrinal? Totes aquestes qüestions fa un temps que envolten l'Església alemanya a causa de la celebració del seu Camí Sinodal. El teòleg Jesús Martínez Gordo ho ha pogut explicar a la Tribuna Joan Carrera.

SUMARI

3 Actualitat

Pau Vidal, nou delegat dels jesuïtes a Catalunya
Jesús Martínez: "En el Sínode alemany els bisbes han triat escoltar el Poble"
Catalunya celebra l'any del rector de Vallfogona
Sant Felip Neri reforça la projecció musical i espiritual en la celebració dels 350 anys
"Hi ha una cultura policial vigent i molt instaurada en el CIE de Barcelona"
Entitats educatives presenten un llibre amb les claus per a la nova classe de religió
Caminar de Loiola a Jerusalem, el pelegrinatge del jesuïta Alexis Bueno

27 Panoràmica

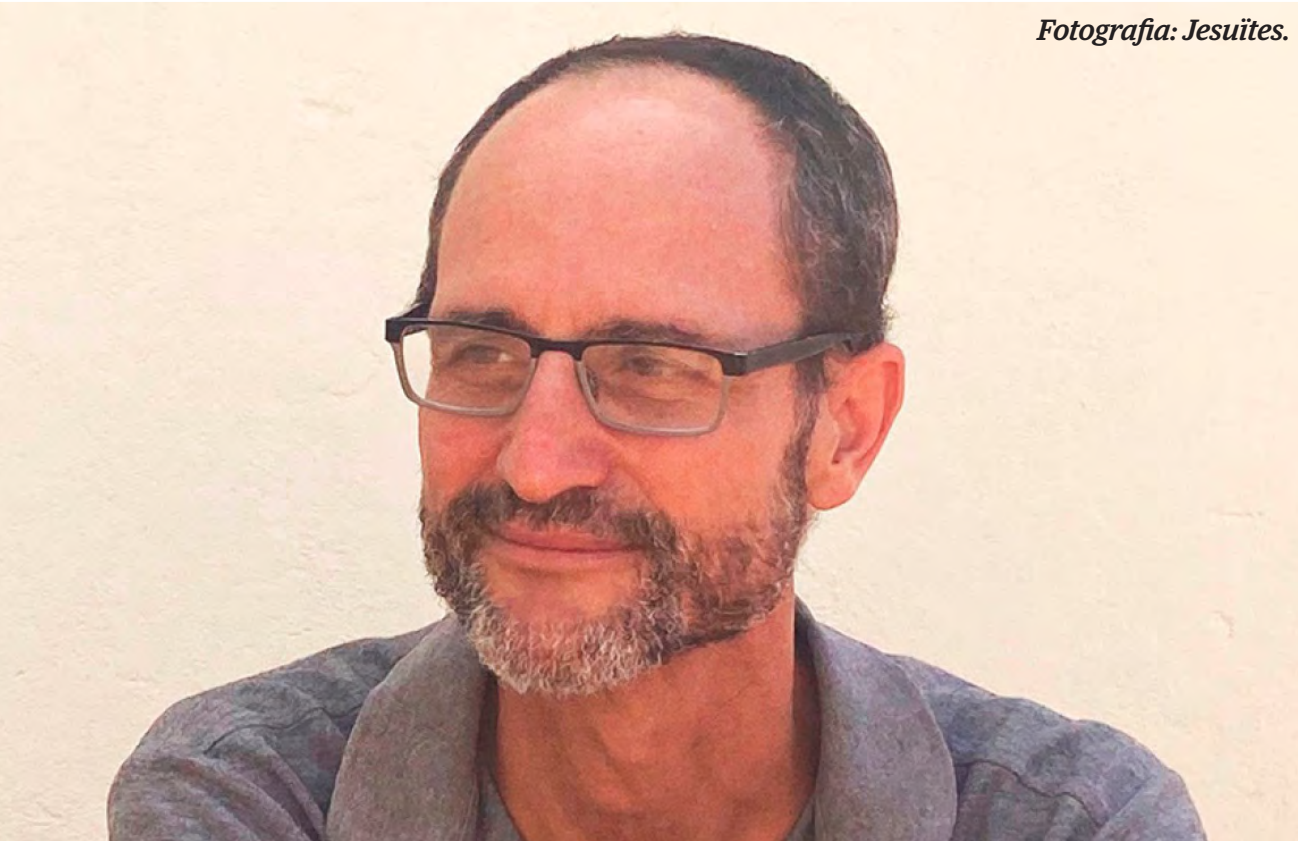
La necessitat d'una ecologia cultural, nacional i lingüística, per Eduard Ibáñez

30 Recull de premsa

31 La setmana a les xarxes

Fotografia: Jesuïtes.

Pau Vidal, nou delegat dels jesuïtes a Catalunya

El jesuïta **Pau Vidal** ha estat nomenat com a nou delegat de la Plataforma Apostòlica dels jesuïtes a Catalunya. Pren el relleu a **Enric Puiggròs**, que ha ocupat aquest càrrec al llarg dels darrers 3 anys i que a partir de la setmana vinent, pren possessió **com a provincial de la Companyia de Jesús a Espanya**.

“Assumeixo aquesta responsabilitat agraint la bona feina que es fa dia a dia a totes les nostres institucions i amb el desig d’estar al seu servei”. Són les primeres paraules de Pau Vidal després de fer-se públic el seu nomenament. Assegura que, com a nou delegat dels jesuïtes a Catalunya, posarà especial èmfasi “en el caminar amb els exclosos i els vulnerables del món en i des de totes les nostres institucions educatives, socials i pastorals”. Una feina que es farà “plenament compromesos a fer costat a les víctimes”, afegeix.

Una trajectòria marcada pel seu treball amb els refugiats a l'Àfrica

El nou delegat dels jesuïtes a Catalunya, Pau Vidal Sas, és actualment coordinador del projecte d'hospitalitat de la Fundació Migra Studium, i director de l'Escola Ignasiana d'Espiritualitat (EIDES).

La seva trajectòria com a jesuïta fins ara ha estat marcada sobretot pel seu treball amb població refugiada a l'Àfrica i més recentment amb projectes d'acollida per a persones migrants a Barcelona. De fet, explica que es va sentir mogut a aprofundir en el seguiment de Jesús a l'Àfrica el 1998, amb la crida de poder viure com a religiós als marges, a la perifèria.

L'experiència a l'Àfrica el marcat profundament: "Amb els refugiats he experimentat una vegada i una altra aquesta misteriosa capacitat humana de celebrar la vida enmig de tanta mort".

Reflexionar i desenvolupar una espiritualitat compromesa amb la justícia i la reconciliació és per al Pau Vidal, una oportunitat que agraeix.

Assegura que "per poder estar a les trinxeres de tanta injustícia en un món ferit i poder oferir esperança, és molt important reconèixer que som éssers espirituals". "L'espiritualitat no és un afegit, sinó més aviat un motor interior que ens manté amb els peus a terra, arrelats i oberts enmig del món", diu.

Migra Studium, Cristianisme i Justícia i l'esplai Chanut

Vidal neix l'any 1977 i entra a la Companyia de Jesús el setembre de l'any 2000. És arquitecte i teòleg. A Berkeley, als Estats Units, amplia els seus estudis en l'àmbit de la teologia de les migracions i cursa la Diplomatura Internacional sobre Assistència Humanitària a la Universitat Fordham, a Nova York.

El seu primer compromís amb el Servei Jesuïta als Refugiats (JRS) és a Libèria, entre el 2005 i el 2007, on participa en un projecte d'acompanyament a refugiats i desplaçats interns en el retorn als seus llocs d'origen i en el procés de reconstrucció.

Després de la seva ordenació sacerdotal l'any 2012, la Companyia li demana que sigui responsable del **Centre d'Esplai Lluís Maria Chanut** transitòriament per dos anys, l'esplai dels jesuïtes que actua al barri de Sant Roc de Badalona amb infància vulnerable. A la Comunitat Sant Pere Claver del Clot dedica la seva tasca a preparar la generació jove de l'esplai perquè pugui

agafar el relleu amb garanties. Quan acaba el seu servei a l'esplai marxa de nou a l'Àfrica, on treballa durant dos anys al camp de refugiats de Kakuma, a Kenya, i després als camps de refugiats de Maban, a Sudan del Sud, on és també director nacional del Servei Jesuïta als Refugiats en aquest país fins a l'octubre de 2018.

Els darrers anys, a Barcelona, treballa a la Fundació Migra Studium, on col·labora amb el grup de visites a persones privades de llibertat al Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de Barcelona.

Actualment, treballa amb el projecte d'hospitalitat d'acollida a persones migrants de la Fundació Migra Studium. Tasca que combina amb la coordinació de l'àrea d'espiritualitat del centre d'estudis Cristianisme i Justícia, dirigint l'EIDES. Dins d'aquest àmbit, entre altres iniciatives, ha participat en l'organització del Simposi Internacional sobre els Exercicis Espirituals que es va celebrar el juny de 2022 a Manresa, amb presència dels principals experts en aquest àmbit. També col·labora habitualment com a autor al blog de Cristianisme i Justícia, on ha publicat **diversos articles**.

Relleu també a la Província d'Espanya

Pau Vidal agafa el relleu d'Enric Puiggròs, que el passat 9 de març ja va ser **nomenat com a Superior Provincial de la Companyia de Jesús a Espanya**. Puiggròs va posar-se al capdavant de la Plataforma Apostòlica de Catalunya l'any 2020, en moments plenament marcats per la pandè-

mia de la covid. Al llarg d'aquests tres anys ha treballat per l'enfortiment de la xarxa de persones i institucions que formen la Companyia de Jesús a Catalunya, i en la commemoració de l'Any Ignasià, especialment en la celebració que va tenir lloc a la Sagrada Família. Ha afrontat també la situació provocada per les darrers denúncies per casos d'abusos sexuals, amb noves

mesures dirigides a la cura de les víctimes i la investigació dels casos. A partir de la setmana vinent, Enric Puiggròs pren possessió com a nou Provincial dels Jesuïtes a Espanya.

JESUÏTES | [LLEGIR AL WEB](#)

Voleu rebre per WhatsApp
les notícies imprescindibles de cada setmana?
Apunteu-vos a la llista informativa
de Catalunya Religió!

Com? Guardeu el número **693 715 339** a la llibreta
de contactes com a 'Llista Catalunya Religió'.
I envieu-hi un missatge de WhatsApp
que digui **ALTA** i el vostre nom.

GO KUBO!

LA PROPOSTA DE ROBÒTICA I PROGRAMACIÓ DE
BAULA PER A EDUCACIÓ INFANTIL I CICLE INICIAL
D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Jesús Martínez Gordo

Jesús Martínez: “En el Sínodo alemany els bisbes han triat escoltar el Poble”

Cisma a l'Església catòlica alemanya? Desautoritzacions del Vaticà a la Conferència Episcopal Alemanya? Trencament doctrinal? Totes aquestes qüestions fa un temps que envolten l'Església alemanya a causa de la celebració del seu Camí Sinodal. Què està passant a l'Església d'Alemanya? D'on provenen aquestes friccions i quina és la repercussió del procés sinodal que han engegat allà? Parlem de tot això amb el teòleg **Jesús Martínez Gordo**. Ha estat el **convidat** de la Tribuna Joan Carrera celebrada el 15 de juny a Barcelona.

Com sorgeix el Sínode Alemany, en quin context eclesial?

L'origen del sínode alemany està en el descobriment dels casos de pederàstia l'any 2014. Del 2014 al 2018 la premsa alemanya comença a treure casos de pederàstia en els col·legis i els centres religiosos d'Alemanya i la causa adquireix unes dimensions escandaloses. Després de quatre anys, la Conferència Episcopal Alemanya pren una decisió important, encarregar a tres universitats alemanyes una recerca externa i independent sobre els casos de pederàstia des del final de la Guerra Mundial, i fins al 2014. La recerca es realitza durant quatre anys amb

un equip interdisciplinari i amb accés a tota la documentació que les diòcesis alemanyes els proporcionen dels seus arxius. Al cap de quatre anys de recerca, presenten un informe, conegut com l'informe MHG, que pren les inicials de les tres universitats. En aquest informe es donen les xifres de la recerca, però sobretot un diagnòstic sobre l'Església catòlica d'Alemanya.

Quin diagnòstic fa l'informe?

En aquell temps es parlava a Alemanya de quatre mil casos de pederàstia. L'informe posa de manifest que això ha estat possible perquè l'Església té una estructura que ha possibilitat la pederàstia. Un problema sistèmic estructural de l'Església a Alemanya que s'ha donat perquè ha estat més important salvaguardar el bon honor de l'Església que l'atenció a les víctimes, i el que s'ha fet ha estat tapar l'assumpte. L'informe reconeix que l'Església té una manera d'organitzar el poder que confereix al sacerdot o al religiós un plus de poder, que li revesteix d'una certa aurèola d'intocabilitat.

I davant d'això, què fan els bisbes alemanys?

Un dels punts de conflicte entre l'Església alemanya i el Vaticà, i el mateix Papa Francesc, és que el

Papa diu que l'Església del futur serà sinodal o no serà. En el cas alemany els bisbes es plantegen com afronten aquest problema que els presenta l'informe MHG. En un primer moment, en la primera assemblea que tenen després de la publicació de l'informe el 2018, l'estudien i es terroritzen pel que ha passat. És llavors quan fan una mena de rentada de cara, consultant a experts, revisant els plans de formació en seminaris, etc.

I no va ser suficient?

No! A Alemanya, a diferència d'altres esglésies europees i del món, existeix un laïcat molt potent i molt ben organitzat, anomenat ZDK, que representa a tots els moviments de laics i consells pastorals. Té una grandíssima autonomia respecte a la Conferència Episcopal. El ZDK llegeix també l'informe MHG i el contrasta amb les decisions que en primera instància els bisbes han fet i diuen, 'això no pot ser així, aquí hi ha un problema sistèmic i s'ha d'afrontar amb radicalitat i coherència'. Treuen aleshores un manifest molt contundent on exigeixen que es destrueixi el poder autoritari, monàrquic i medieval de l'Església, així com altres elements que exigeixen canviar. I això, demanen, ho ha de fer tothom, bisbes i laics. L'any 2019 els bis-

bes alemanys prenen una decisió sobre aquest tema, posar en marxa un camí sinodal alemany vinculant. No parlen de sínode, sinó de camí sinodal, i parlen de vinculant. Dos cavalls de batalla, les dues grans novetats de l'experiència alemanya respecte al sínode mundial.

No volien posar en marxa un sínode?

No, perquè segons el codi de dret canònic en la celebració dels sínodes està tot lligat i ben lligat. Ja es va celebrar un sínode el 1971 i encara estan a Alemanya esperant de Roma autoritzacions per a algunes coses que mai han arribat. En el camí sinodal redacten els seus propis estatuts i el seu propi reglament intern. Aquest sínode està estructurat amb una presència del ZDK, els laics, també dels sacerdots i tots els bisbes. Convé saber que vinculant ho és per a tots. En el sínode canònic el que es diu al Sínode es queda al Sínode, d'alguna manera. I vinculant per als alemanys vol dir que com el Poble de Déu és infal·lible quan creu, vol dir que ha de ser escoltat i que s'ha de tenir en compte.

I com s'implementa això?

Perquè un text o una proposta sigui aprovada en el camí sinodal alemany es requeriran dos

terços, majoria qualificada, de tot el camí sinodal, i alhora també es requereix que els bisbes presents aprovin el text amb dos terços també, amb majoria qualificada. Això entenen per vinculant. Això es va decidir l'any 2019 a la llum de l'informe MHG i per l'experiència 'd'aixecada de camisa' que van sentir en el sínode del 1971. El setembre de 2022 es va celebrar l'última sessió del camí sinodal alemany, però tenen pendent la sisena assemblea que la celebraran l'any 2026 per avaluar el nivell de compliment dels acords.

Ho faran anys després del Sínode mundial del 23-24?

Sí. Una vegada es coneguin les decisions del sínode mundial hi haurà un moment en el qual l'Església alemanya tornarà a ajuntar-se per avaluar la implementació del camí sinodal. I esperem que siguin palmes de festa i no crits i murmuris!

Hi ha experiències a l'Església d'altres sínodes vinculants com l'alemany?

Sí, a les esglésies catòliques d'Orient. Hi ha dos codis de dret canònic a l'Església catòlica, el llatí que té un model d'exercici de l'autoritat

monàrquic i absolutista, i el de les esglésies catòliques d'Orient on hi ha una sinodalitat que s'apropa molt al model alemany. Totes les esglésies parlen, dialoguen i prenen decisions sinodalment. Són esglésies minoritàries, petites, però esglésies que venen del primer mil·lenni, les més originals.

El sínode mundial llavors no servirà per a res?

Sí home! Ens permetrà prendre el pols de quina és la situació de l'Església en l'àmbit mundial. L'Església no és una trainera que navega pel Cantàbric a l'estiu. Els campionats de traineres les guanya el primer que passa més ràpidament la boia a l'aigua. L'Església no és una trainera de 15-20 persones, és un transatlàntic i els canvis de rumb requereixen un arc de moviment molt llarg. A mi em sembla que si Francesc duu a terme el sínode de la manera que ha estructurat -ho sabrem segurament al setembre d'enguany- pot succeir que faci el mateix que va fer en 2014 i 2015.

Què va fer aleshores?

El text aprovat el 2014 va tornar a l'any 2015 per treballar-se i a conseqüència d'això va aparèixer

l'exhortació 'Amoris Laetitia' que va obrir la porta a parlar de molts temes de moral sexual. Ens trobaríem llavors amb un model de funcionar a l'Església que ja ha estat assajat, a l'Església estatunidenca en la dècada dels vuitanta i noranta.

Penalitzarà el Vaticà en uns anys a Alemanya amb bisbes que tinguin l'encàrrec d'erradicar la sinodalitat allà?

Passa sovint. Aquí a Bilbao fa trenta anys que patim penalitzacions! Al final cada bisbe fa les seves opcions. Cal preguntar-se sovint amb qui vols estar, amb la teva diòcesi o amb la teva carrera i la cúria vaticana? Ara, cal recordar que l'elecció de bisbes a Alemanya no és l'habitual d'aquí.

Vol dir que els bisbes alemanys han triat estar amb el poble alemany?

Sí. S'han adonat que el problema de la pedràstia té unes dimensions estructurals impressionants. Que aquest assumpte no poden resoldre'l sols, que requereixen el suport de tot el Poble de Déu. Hi ha una estampida de gent de les esglésies. L'única manera de detenir aquesta hemorràgia és fer una nova Església i

entendre el poder i l'autoritat d'una nova manera. I això ho han de fer amb el laïcat. Parlem de fer un govern i impartir magisteri de manera corresponsable.

Cinquena edició de la Tribuna Joan Carrera

Jesús Martínez Gordo ha augurat en la cinquena edició de la Tribuna Joan Carrera que hi haurà un Concili Vaticà III o un sínode ampliat que tractarà sobre el poder del Papa. Ha dit que el punt de partida hauria de ser "el reconeixement del Concili Vaticà II que tot el poble de Déu és infal·lible quan creu i, per tant, que tots els batejats participem en el govern de l'església".

Durant les preguntes posteriors al seu parlatge sobre el camí sinodal alemany i el sínode mundial de bisbes, ha dit que un nou concili

hauria de rellegir el Concili Vaticà II des de sí mateix, donant per superat el Concili Vaticà I. Després de dir que considera que convindria un possible Concili Vaticà III, ha reconegut que "potser seria molt costós, probablement seria suficient un sínode ampliat de tot el poble de Déu".

Durant el torn de preguntes, ha afirmat que no és veritat que els bisbes alemanys hagin demanat la supressió del ministeri ordenat, sinó que "en reclamen una revisió a fons per evitar-ne una sacralització que signifiqui revestir-lo d'un poder que sembla intocable".

Preguntat per si preveu que hi pugui haver una ruptura dels bisbes alemanys, Martínez Gordo considera que cal preguntar-se qui trenca què i quin és el concepte d'unitat exis-

tent. Ha conclòs que més que una ruptura de la unitat, els bisbes alemanys volen "un model de baix a dalt, mantenint la unitat de fe i la comunió eclesial".

Martínez ha estat presentat per **María José García-San Pedro**, doctora en Educació, directora acadèmica del Màster d'Investigació Educativa de la Universitat Internacional de La Rioja, salesiana cooperadora. García-San Pedro ha destacat la capacitat del teòleg per explicar i trobar a Déu en el moment actual, els reptes de la societat i la transcendència, subratllant la seva capacitat d'acollida i de crear un clima de reflexió i diàleg.

La Rebotiga n.90. El rector de Vallfogona

Comentari de l'actualitat de la setmana amb els redactors i col·laboradors de Catalunya Religió. Parlem de la **commemoració** dels 400 del rector de Vallfogona i de l'aportació del clergat i l'Església a la cultura. Tertúlia amb el col·laborador **Víctor Rodríguez** i amb els periodistes **Glòria Barrete**, **Roger Vilaclara**, i **Jordi Llisterra**.

ESCOLTA
EL PODCAST

El vídeo del Papa bat un rècord aconseguint 200 milions de visualitzacions

El **Vídeo del Papa** supera un nou rècord en aconseguir 200 milions de visualitzacions, confirmant així l'abast i impacte que les oracions de Francesc tenen a tot el món. El concepte consisteix que cada mes, la nova edició del Vídeo del Papa condensa en menys de 2 minuts les preocupacions, intencions d'oració i temàtiques que el Sant Pare desitja compartir amb l'Església i el món. El Vídeo del Papa es publica en simultani en 23 llengües i arriba als cinc continents per múltiples canals digitals.

CR | [LLEGIR AL WEB](#)

El Cremallera de Montserrat celebra 20 anys amb la presència de Pere Aragonès

Montserrat ha celebrat aquest diumenge passat els 20 anys de la inauguració del cremallera, un transport que des que es va posar en marxa han utilitzat 10 milions d'usuaris. L'abat de Montserrat, **Manel Gasch**, durant l'acte de celebració de l'efemèride, l'ha definit com "una infraestructura d'èxit essencial", perquè fa que l'accés a l'abadia sigui més "còmode i ecològic". **Pere Aragonès** també ha participat en l'acte, i ha anunciat que treballen amb l'abadia per celebrar el mil·lenari del Monestir el 2025 per "promoure'l encara més".

ACN | [LLEGIR AL WEB](#)

Fotografia: Generalitat de Catalunya.

Catalunya celebra l'any del rector de Vallfogona

El 2023 és l'**Any del Rector**. Així ho va decidir la Generalitat de Catalunya amb motiu dels 400 anys del traspàs del rector de Vallfogona, sacerdot i poeta que moria un 2 de setembre de 1623. L'efemèride compta amb un bast i amè programa d'actes que s'allargaran fins al 2024 per tot el territori, un reguitzell d'actes amb el poeta **Josep Pedrals** com comissari, per ser un gran coneixedor de l'obra de **Francesc Vicent Garcia**, l'arxiconegut rector de Vallfogona.

"Amb el rector de Vallfogona passa una cosa curiosa: tothom n'ha sentit a parlar, però hi ha poca gent que sàpiga exactament qui és" argumentava **Izaskun Arretxe**, directora de la Institució de les Lletres catalanes durant la presentació de l'any dedicat al rector de Vallfogona, que va tenir lloc aquest mes de gener.

La commemoració, però, va començar impulsada per un petit grup de persones de Vallfogona de Riucorb, d'on Francesc Vicent Garcia en va ser rector durant 16 anys. Amb els seus versos, majoritàriament satírics i sense voler-ho, va posar aquesta petita localitat balneària de menys d'un centenar d'ànimes en l'actualitat al mapa literari català pels segles dels segles.

Un any ple d'activitats amb una imatge renovada d'Ignasi Blanch

La imatge institucional de l'Any és una il·lustració d'**Ignasi Blanch** creada expressament per a l'ocasió per encàrrec de l'Ajuntament de Vallfogona de Riucorb. Blanch ha pretès actualitzar la figura d'un poeta referent de la literatura catalana, amb una biografia plena d'anècdotes creant un personatge atractiu per a un públic ampli, sobretot per al més jove. El nou rector apareix dibuixat amb un somriure discret i una imatge més propera i amable.

La **commemoració** compta amb 3 exposicions, clubs de lectura, i jornades acadèmiques, entre infinitat de propostes. També tindrà un acte popular el pròxim 2 de setembre a Vallfogona de Riucorb, població que ha mantingut viva la seva memòria 400 anys després de la seva mort.

Arriba a les llibreries l'obra completa del rector de Vallfogona

El primer volum de l'obra completa del rector de Vallfogona, que va arribar a les llibreries el 31 de maig, va ser un dels puntals de la commemoració. És així pel fet que en el termini de 3 anys

permetrà disposar de tot el corpus literari del rector publicat i revisat acuradament. Gràcies a l'editorial Barcino, que des de l'any 1924 recupera i divulga els clàssics catalans, s'està duent a terme una publicació rigorosa de tota la seva obra a càrrec d'**Albert Rossich**, catedràtic de Filologia catalana de la Universitat de Girona. Els volums es publicaran amb l'ortografia regularitzada, respectant alhora les característiques de la llengua de l'autor, complementada amb un conjunt de notes i comentaris del mateix Rossich. Aquest primer volum, amb un total de 350 pàgines, conté els sonets i dècimes escrits pel rector. Al segon volum, que veurà la llum l'abril de 2024, hi haurà les rondalles, romanços, el panegíric i el sermó, i el tercer volum, que es publicarà l'abril de 2025, inclourà la Comèdia de Santa Bàrbara, l'obra en prosa i les poesies apòcrifes.

Capellans lletraferits, una tradició que ve de lluny

La nostra terra ha donat al llarg dels segles infinitat de sacerdots i religiosos que s'han decantat, més enllà de la seva vocació religiosa –que es pressuposa– pel món de la cultura i de les arts, i en aquest cas, pel de les lletres. Tenim, en primer lloc, la figura més eterna i estimada

i que ocupa el podi com a Poeta Nacional de Catalunya, **Jacint Verdaguer**. Però no ens enganyem perquè cada terra –vegis cada Bisbat– al llarg dels segles ha donat els seus “rectors de Vallfogona particulars”. Molts recordaran mossèn **Ramon Garriga**, conegut com l'ermità de Samalús; o mossèn **Josep Maria Ballarín**, el més televisiu i el qui, com Francesc Vicent, va trencar esquemes. I sense sortir de Berga, tenim encara viva una gran patum de les nostres lletres com era **Climent Forner**.

I així no parariem d'anomenar capellans i religiosos com **Pere Ribot**, que inspirat des de la petita parròquia de Riells del Montseny va omplir de versos la seva vida, o **Camil Geis** o **Ramon Muntanyola**, entre d'altres. I què en seria del coneixement de la nostra llengua sense les fitxes del nostre català actual de **Josep Ruaix** o les classes magistrals del desaparegut i enyorat **Modest Prats**? Ben segur que el rector de Vallfogona, amb els seus versos que poc pensaríem que han estat escrits per un capellà, és un clar exemple de la gran i variada aportació de la gent d'Església a la cultura i a la història del nostre país, que sense ells no s'entendrien.

Fotografia: Animaset.

Sant Felip Neri reforça la projecció musical i espiritual en la celebració dels 350 anys

“Som aquí per reafirmar el nostre compromís amb el futur de l’Oratori i l’optimisme amb què ho fem. Estem convençuts que avui -com en el moment de la seva fundació- l’Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona està cridat a jugar un paper rellevant des del cor mateix de la nostra ciutat”. Aquestes paraules han obert el concert extraordinari que s’ha celebrat aquest dijous 15 de juny al vespre per commemorar els 350 anys de l’Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona. L’actual prepòsit de l’Oratori, **Ferran Colàs**, ha exposat alguns dels projectes que ja estan en marxa i que accentuen la tradició musical i espiritual de l’Oratori.

El concert ha tingut un programa extraordinari amb l’actuació de la Coral Sant Jordi, dirigida per **Laia de las Heras**, l’organista Montserrat Torrent i la Jove Capella Reial de Catalunya. Entre els assistents hi havia **Jordi Savall**, diversos regidors electes de Barcelona i representants del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Colàs ha recordat l’estreta relació de l’Oratori amb la música. Des de fa gairebé quaranta anys l’Oratori hostatja la Coral Sant Jordi, una relació

que ara es vol reforçar i ampliar. L'Església de Sant Felip també acull la Fundació Montserrat Torrent i l'orgue que porta el seu nom. Un orgue únic a Barcelona per la seva tonalitat barroca i que es va inaugurar ara fa dos anys.

"SANT FELIP NERI HA DE SER UN ESPAI D'INTERPRETACIÓ I PROMOCIÓ DE LA MÚSICA BARROCA"

"Aquest temple ha estat exemple de la revifada que, des de fa un temps, té la música barroca i antiga", ha explicat Colàs. Per això ha destacat la participació en el concert de la Jove Capella Reial de Catalunya dirigida per **Lluís Vilamajó**: "Volem un futur proper que passi per promoure l'Oratori com espai d'interpretació i promoció d'aquesta tipologia de música, la barroca i antiga, on esperem que la Fundació Centre Internacional de Música Antiga, presidida per Jordi Savall, hi pugui tenir un rol rellevant".

Colàs ha remarcat que "en aquest futur l'eix central de la nostra activitat ha de passar -també- per la dimensió espiritual, i la promoció de la vida cristiana en comunitat".

Referència per a personatges claus del catalanisme

En l'acte s'ha projectat un documental sobre la història i el patrimoni de l'Oratori que es va obrir a Barcelona el 15 de juny de 1673. Durant aquests 350 anys ha estat un focus d'espiritualitat, però també de música i cultura. Personatges clau del catalanisme com el poeta **Jacint Verdaguer**, el bisbe **Torràs i Bages**, l'arquitecte

Antoni Gaudí, o el mestre **Lluís Millet** van participar intensament en la vida de l'Oratori. També va influir a sants catalans com sant **Josep Oriol** o sant **Antoni Maria Claret**.

Els seus moments dramàtics i exilis també han format part de la història de l'Oratori com el setge i la derrota de 1714 o els bombardejos de la Guerra Civil.

El concert gratuït per celebrar els 350 anys ha omplert l'església del barri gòtic de Barcelona. Diumenge 18 de juny, a les 12 del migdia, continuarà la celebració amb una eucaristia d'acció de gràcies pels 350 anys de l'Oratori de Sant Felip a Barcelona.

També aquest dimarts a la tarda, Sant Felip Neri va organitzar dues sessions d'un assaig de la Jove Capella Reial de Catalunya obert a tot el públic i a entitats socials.

El RACC i el Servei Català de Trànsit convoquen el Concurs Joves i Mobilitat, que arriba a la 16a edició

Sota l'objectiu de promoure actituds i valors de mobilitat segura, sostenible i responsable entre els adolescents de Catalunya; el RACC, amb la col·laboració del Servei Català de Trànsit, convoca la 16a edició del concurs educatiu 'Joves i Mobilitat'.

La temàtica d'aquesta edició, 'Les bicicletes, els joves i les noves mobilitats', té l'objectiu de posar en valor el fet d'anar en bicicleta i la seva projecció com a mitjà de transport sostenible i saludable. L'ús de la bicicleta ha augmentat exponencialment en els darrers anys, però encara no és un mitjà massiu i cal integrar-lo amb seguretat per al conjunt dels usuaris. Per això, l'objectiu del concurs és impulsar els joves perquè reflexionin sobre la millor manera de fer un lloc a la bicicleta en la mobilitat quotidiana.

El concurs està adreçat a alumnes de Secundària, Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mitjà d'entre 12 i 18 anys, així com nois i noies d'aquesta edat que siguin membres de casals de joves o centres de lleure catalans, així com alumnes d'itineraris formatius específics (IFE). Els participants poden presentar els seus treballs a les categories d'anunci gràfic, vídeo per a Instagram i projecte de millora de la seguretat viària.

A més, la 16a edició del concurs premiarà, per tercer any consecutiu, el Millor Projecte Educatiu en Mobilitat Segura en reconeixement de les activitats que realitzen els centres regularment durant el curs (setmana de la mobilitat, campanyes de seguretat o d'ús de les bicicletes, xerrades divulgatives de mossos o policies locals, treballs de síntesi, treballs de recerca, senyalització viària al centre, etc.).

Per presentar els treballs, l'alumnat ha de comptar amb la col·laboració d'un tutor o tutora dels seus centres educatius o de lleure. Els treballs, que es poden entregar de forma individual o en grups de fins a 4 components, han de presentar-se al web www.jovesimobilitat.cat abans del 16 d'abril de 2023. En aquesta pàgina, els professors i educadors trobaran recursos informatius i diverses propostes didàctiques sobre mobilitat, seguretat viària i convivència.

El concurs Joves i Mobilitat, que compta també amb la col·laboració del Departament d'Educació de la Generalitat i amb diferents patrocinadors, ha registrat durant la seva trajectòria una participació de prop de 22.000 adolescents de tota Catalunya que han donat la seva visió sobre

la mobilitat en gairebé 14.000 treballs relacionats amb la temàtica que han de treballar.

El concurs Joves i Mobilitat és un projecte educatiu que va néixer el 2008 per ajudar els estudiants d'entre 12 i 18 anys de Catalunya a reflexionar sobre la responsabilitat i els riscos que implica la conducció d'un vehicle. La profunda transformació de la societat en els últims anys i les implicacions que se'n deriven en termes de seguretat viària, necessitats quotidianes de desplaçaments i protecció de l'entorn han fet evolucionar el concurs cap a una visió molt més completa i transversal del que significa avui la mobilitat. | **AMB EL SUPORT DEL RACC**

*Presentació de l'Informe CIE 2022
al Sindic de Greuges*

“Hi ha una cultura policial vigent i molt instaurada en el CIE de Barcelona”

Els Centres d'Internament d'Estrangers, coneguts popularment com a CIE, tenen una funció clara: repatriar als estrangers al seu país d'origen. La realitat és que el 64% de les persones internades al CIE de Zona Franca de Barcelona, un dels set arreu de l'estat espanyol, són posades en llibertat i no tornen al seu país d'origen. El centre de Barcelona té l'estada mitjana més llarga, però és el que té el percentatge més baix de repatriació. Dades que Migra Studium ha presentat el seu informe anual sobre els CIE del 2022, elaborat pel Servei Jesuïta de Migrants (SJM), on també ha destacat que les dones, els menors i les persones amb malalties mentals es troben en una situació de vulnerabilitat i no reben acompanyament.

Els establiments són molt opacs en relació amb l'internament i poques organitzacions no governamentals aconsegueixen accedir-hi. Migra Studium és una de les poques entitats que porta visitant deu anys el centre i considera que el CIE fomenta diferències que generen desigualtat, a més de ser “un exercici de violència institucional a través d'un dispositiu repressiu d'internament migratori”, segons ha declarat José Javier Ordóñez, advocat i coordinador

de l'equip de visites al CIE de Migra Studium. L'organització defensa una harmonització de les normes de règim interior a cada CIE, ja que troben molts problemes diferents depenent de l'establiment. Un dels principals objectius de l'informe és denunciar les diferències de règim entre els uns i els altres CIE "que generen desigualtat de dret". Ordóñez ha criticat que, en part per aquest buit en la normativa, ha generat que en el centre de la Zona Franca hi hagi una cultura policial vigent i molt instaurada.

Per aquesta raó demanen elaborar normes de règim interior a cada CIE, harmonitzades per la Direcció General de la Policia, i d'accés públic. "Fa falta que visibilitzem cada cosa que passa en aquests centres per poder traslladar els avenços a d'altres", ha declarat **Ana Bosch Nocera**, advocada a Pueblos Unidos i coordinadora de l'equip SJM-CIE. En comparació a les dades abans de la pandèmia, el nombre d'internaments és menor, tot i així, la presència de dones ha augmentat. De 2082 interns, 44 són dones. Bosch ha explicat que el 70% de les dones que van ser internades en 2022 van ser posades en llibertat. La immensa majoria d'elles tenien menors a càrrec, vivien situacions de violència o corrien perill si tornàvem al seu país. Ordóñez

ha assegurat que "el CIE de referència en l'emprisonament de dones és el de Zona Franca".

Bosch també ha destacat l'internament de menors d'edat en els centres, als quals ni tan sols se'ls hi practica una prova per determinar la seva edat. Segons han pogut saber, ara mateix hi ha tres menors al centre de la Zona Franca.

La salut mental dels interns empitjora

A Barcelona s'ha aplicat 9 vegades el protocol de prevenció de suïcidis. Dels 47 malalts que acompanya Migra Studium, 27 pateixen una malaltia mental. Denuncien una presència de persones amb quadres d'ansietat, d'angoixa i de malalties mentals. "A Barcelona es fa servir la mesura d'aïllament de forma més fàcil", ha explicat l'advocat Ordóñez. 85 interns han estat aïllats al centre de la Zona Franca per un comportament violent o d'amenaques i autolesions. Aquestes conclusions s'han deduït pel SJM arrel que els internaments per Covid-19 són de 7 a 9 dies i els més usuals a la Zona Franca són de 4 dies. "Encaixa amb el perfil de patiment que indiquen les dades, tenint present que Barcelona és el CIE amb una estada mitjana més llarga de tot l'estat", ha indicat Ordóñez.

La voluntària **Maria Arrese** ha relatat diverses situacions on els usuaris estaven massa medicats per poder parlar. "La medicina que els hi subministren es basa en fàrmacs que els adormen", ha lamentat. No només Migra Studium denuncia la manca d'acompanyament psicològic i psiquiàtric. El Defensor del Poble i la jutgessa d'instrucció del Jutjat 30 de Barcelona van determinar, per separat, que la presència de persones amb malalties mentals en el centre era insostenible perquè no millorava la seva situació, sinó que s'empitjorava.

El CIE està pensat per persones humanes?

La voluntària com el coordinador de visites al CIE han criticat els obstacles que es troben per poder visitar els centres. "A vegades podem arribar a esperar una hora i mitja i hem d'utilitzar el nostre mòbil, quan ens deixen, perquè no hi ha traductors", ha explicat Arrese. La voluntària també ha declarat que un dels interns que acompanya li va dir que aquell lloc era pitjor que la presó i que ell ho podia dir perquè havia estat en una. "Estar en el CIE en si mateix és tortura", ha anunciat.

La vida de persones sense llar a través de l'art, al nou llibre de l'Editorial Claret

El llibre *Solitud. Set vides sense llar* és una proposta creativa de la jove autora i dissenyadora gràfica **Júlia Reina** que busca donar visibilitat a un col·lectiu molt present i alhora molt marginat de la societat: les persones sense llar. La nova publicació de l'Editorial Claret és “un tresor que sorgeix del talent, la creativitat i les ganes de sensibilitzar el lector”, diuen des de la llibreria dels missioners claretians. El llibre recull, a través de fotografies, il·lustracions i textos, el testimoni de set homes i dones que han viscut o viuen el carrer.

CLARETIANS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Les partitures del Misteri de la Selva s'editen per primera vegada en un llibret

L'auditori de Santa Llúcia de la Selva del Camp acollirà aquest diumenge la presentació del primer llibret que s'edita amb les partitures del Misteri de la Selva, en un recull que també inclou els textos i les acotacions originals de la peça assumpcionista selvatana. Aquesta és la primera vegada des que es van recuperar les representacions d'aquesta obra medieval, ara fa quaranta-tres anys, que s'editen les partitures amb les quals s'interpreten els cants del Misteri.

EL MISTERI DE LA SELVA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Vicki Bernadet al Parlament: “No som una societat madura pel que fa als abusos”

La fundació Vicki Bernadet ha demanat més formació per detectar i frenar els abusos a menors. “Comuniquem malament i no som una societat madura pel que fa als abusos”, ha assegurat **Vicki Bernadet**. En aquesta línia, la presidenta de la fundació ha assenyalat que el component de “culpa” i “vergonya” impedeix que les víctimes se sincerin i ha apuntat que la justícia sovint desincentiva les denúncies per haver prescrit o per no tenir proves.

CR/ACN | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Entitats educatives presenten un llibre amb les claus per a la nova classe de religió

La nova classe de religió ja fa temps que és una realitat. I ara, a més, els professors compten amb un recurs que els ha d'ajudar a **entendre el nou currículum basat en les competències** i que els permetrà aterrar en el dia a dia, amb els alumnes, aquesta nova proposta. Es tracta de *Situacions d'aprenentatge i rúbriques d'avaluació en el nou currículum de religió catòlica (LOMLOE)*, el nou llibre que ha presentat aquest dimarts la Fundació Escola Cristiana a l'Escola d'Administració Pública de Catalunya. Un treball únic a tot l'Estat que s'ha fet conjuntament amb el Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió a Catalunya (SIERC), l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB) i la Facultat de Ciències de l'Educació Blanquerna (URL), amb la col·laboració de l'editorial Cruïlla-SM i la Direcció General d'Afers Religiosos.

La nova publicació dirigida als professors de religió busca donar exemples i models per **aplicar i fer la classe de religió en llenguatge competencial**. Ho fa a través de situacions d'aprenentatge, a partir de contextos educatius, que plantegen reptes a resoldre que impliquen l'aprenentatge d'uns coneixements. D'aquesta manera, el llibre descriu possibles sessions a

treballar amb els alumnes, les metodologies i els instruments a emprar. I com en tot procés cal fer-ne una valuació. Per aquest motiu, el llibre també inclou unes rúbriques que avaluen el procés diferenciant el que podria ser una avaluació corrent a través d'exàmens.

“QUE LA CLASSE DE RELIGIÓ, PER SI SOLA, SIGUI COMPETENCIAL ÉS UN REPTE NOU I MOLT GROS”

Maite Muñoz, docent a l'ISCREB i a l'ISCR Sant Fructuós i una de les coordinadores dels coautors del llibre, ha explicat el treball que s'ha fet per a l'elaboració d'aquestes propostes. Un treball que s'ha dut a terme en tres fases i que ha girat al voltant de “motivar els alumnes que vinguin a la classe de religió”. “Volíem que el seu aprenentatge fos viu i significatiu”, ha dit. Per això s'han desenvolupat diferents estratègies per fer les sessions atractives i també s'ha comptat amb elements imprescindibles del cristianisme: la Bíblia, el Pacte educatiu Global del papa **Francesc**, les encíclics o els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Qui també ha coordinat els coautors del llibre ha estat **Ferran Piñeiro**, docent a l'ISCREB i a l'ISCR Sant Fructuós. Ha reconegut que la proposta es viu “amb molta il·lusió”, però també amb “la responsabilitat que comporta un canvi”.

Ha explicat que a l'hora de desenvolupar tot el treball, l'equip va voler combinar dues metodologies. D'una banda, ha parlat del mètode científic amb l'observació de la realitat, l'estudi i les conclusions concretes i, d'altra banda, s'ha referit a “la revisió de vida”. “Un mètode molt nostre que es basa a veure, jutjar i actuar”, ha dit.

“LA RELIGIÓ A L'ESCOLA NECESSITA DOCENTS, ESPAIS I MATERIALS COM ELS QUE HEM PREPARAT”

El treball de **Mercé Cols**, docent de teologia i didàctica de la Religió Catòlica a la Universitat Blanquerna -URL, es va centrar a revisar des de la teologia i la didàctica els materials per a mestres. Des de la seva perspectiva, en l'acte ha assegurat que es tracta d'un treball “absolutament necessari”.

Ha parlat de la nova classe de religió com un model diferenciat d'aquells currículums anteriors que s'allunyaven del context “amb accents doctrinals i catequètics”. En el nou marc, parlem d'una classe de religió “en sortida” i que està “tacada i no tancada”, ha dit Cols. També ha subratllat que, amb el nou treball, la classe de religió “no queda aïllada”. “Tenim un currículum i un disseny que s'acosta a les altres matèries”, ha afegit.

Una experiència de sinodalitat al servei dels docents

La religiosa de la Companyia de Maria **Núria Caum**, qui també és sotsdirectora i cap d'estudis de l'Institut de Ciències de la Religió de Barcelona (ISCREB), ha insistit a “felicitar la feina feta”. “És el primer cop que s'ha plantejat una mena de formació d'aquest estil”, ha dit. Una proposta que la va captivar quan la va començar a compartir amb els professors de l'ISCREB. S'ha referit al procés com “una experiència de sinodalitat al servei dels docents”. El coordinador de Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de Religió a Catalunya, **Pere Micaló**, va ser uns dels impulsors de la iniciativa d'aquesta pu-

blicació. En la seva intervenció ha detallat el procés de l'elaboració del nou recurs. Un procés que ha passat per formacions i dos equips de treball que treballen des del gener del 2022. "Ha estat un plaer treballar amb tot aquest equip de grans persones i bons professionals", ha conclòs Micaló.

Antonio Roura, director de la revista 'Religión y Escuela', ha definit l'etapa com "un moment únic" per la religió a l'escola. "Que la matèria de religió, per si sola, sigui competencial és un repte nou i molt gros", ha dit.

"Hem de ser capaços de construir una classe de religió que sigui rellevant i significativa", ha manifestat Roura. El repte, ha dit, és preparar els alumnes pel que vindrà i "respondre al moment actual". Per a ell, cal que el professorat demostrï que està preparat per "oferir una classe de religió en mode competencial com la resta de matèries". En el seu discurs, Roura ha reconegut que aquest procés és complicat i que no es fa d'un dia per l'altre. Una transformació "radical" que tot just comença, però que es troba en el camí idoni. Amb tot, ha reclamat més formació teològica, pedagògica i didàctica per als professors.

El professorat, clau en els prejudicis i l'analfabetisme religiós

La secretaria general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya (FECC), **Meritxell Ruiz**, ha destacat el "gran procés de sinodalitat" que s'amaga darrere la publicació. El llibre, que ha explicat que es preveu que es pugui difondre digitalment en un futur, l'ha definit com "un gran treball en equip de persones, institucions i àmbits diferents".

Per a Ruiz, el nou llibre, a més de donar les claus del nou currículum de religió, aterra la pràctica diària dels docents. Finalment, la secretaria general de la FECC ha reivindicat la necessitat d'aquests recursos: "La religió a l'escola necessita docents, espais i materials com els que hem preparat".

Per la seva banda, el director general d'Afers Religiosos, **Carles Armengol**, ha recordat la importància de "normalitzar la presència pública del fet religiós a la societat". Una tasca difícil per dos motius: "Els prejudicis i l'analfabetisme sobre el fet religiós a la societat". I en aquests punts és on, segons Armengol, el professorat hi té molt a dir. També ha agrait la feina de les

entitats i institucions que han fet possible la publicació. El cap d'àrea d'identitat i missió de la FECC, **Eloi Aran**, ha estat l'encarregat de presentar i moderar l'acte.

Obertura, diàleg i competències

El **nou currículum de religió catòlica** el va aprovar la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) el 2022 i es va elaborar arran de la nova llei LOMLOE. Amb la seva publicació al BOE, va començar a ser una realitat a les escoles aquest curs 2022-2023. Entre les principals novetats de la proposta hi havia la metodologia de treball, el vessant humanístic, el perfil de sortida de l'alumne i l'arrelament del currículum a cada territori.

La proposta ha de conferir a aquesta matèria més obertura. Va ser el resultat de mesos de diàleg i treball participatiu amb la comunitat educativa per part de la CEE i del Ministeri d'Educació. La classe de religió catòlica és ara més **competencial** i té una orientació cap a la resta del sistema educatiu, amb el reforç de vincles amb la resta de matèries.

Sabadell Institucions Religioses i Tercer Sector

**Atenció personalitzada orientada al carisma
i a la missió de les institucions**

Assessorament en inversions, gestió del patrimoni, finançament preferent...
Estem al seu costat per oferir-li les solucions financeres que necessita a través
d'una àmplia gamma de productes i serveis adaptats al seu sector
i a la seva casuística particular.

Convenis

Condicions preferents per a la seva institució i les que en depenguin.

Finançament

Terminis i condicions personalitzats per tirar endavant els seus projectes.

Gestió

especialitzada

Un gestor estarà al seu costat per ajudar-lo en el seu dia a dia.

Més informació a
bancsabadell.com/institucionsreligioses
bancsabadell.com/tercersector

B Sabadell

Fotos: Alexis Bueno

Caminar de Loiola a Jerusalem, el pelegrinatge del jesuïta Alexis Bueno

La celebració dels cinquanta anys sempre és una efemèride important. Sovint aquest número serveix a molta gent per fer balanç del camí fet i projectar el futur. En el cas del jesuïta **Alexis Bueno**, celebrar cinquanta anys de vida li va fer sentir la necessitat d'aturar-se un temps, de copsar el moment que estava vivint, "fer una parada per saber què toca ara", explica. D'aquesta necessitat va sorgir el seu repte, caminar de Loiola a Jerusalem en sis mesos. Una necessitat d'aturar-se que Bueno desvincula d'una crisi personal i de fe. "Jo no vivia cap crisi, sinó que tenia la intuïció que amb els cinquanta calia reflexionar sobre on toca ara posar les prioritats". Reconeix, però, que després del seu pelegrinatge aquesta pregunta no ha tingut pròpiament una resposta.

Una necessitat interior

Fa vint anys que Alexis Bueno va fer el Camino de Santiago. Encara avui recorda una frase que va trobar en un alberg d'Astúries que deia 'el camino no te da lo que tú le pides, te da lo que necesitas'. En el cas de l'Alexis ara, amb cinquanta anys, el cos i la ment li demanaven parar. "Era una necessitat interior", afirma.

Si comptem els mesos continuats caminant, són cinc mesos, que van des del 4 de juliol del 2022 que Alexis va sortir des de Manresa, fins a l'1 de desembre del 2022 en què el jesuïta arriba a Jerusalem. "Els comptabilitzo en sis perquè al març i abril del 2022 vaig fer en grup el Camí Ignasià que surt de Loiola i acaba a Manresa".

Una experiència que va anar covant durant un temps i que va compartir i expressar amb el Provincial de la Companyia. "Primer és una idea boja que un té al cap, però després tot va agafant forma i es concreta", reconeix. Jerusalem, afirma, no era pas tan important com sí que ho era el fet de caminar, fer un *break* i tenir temps per a ell, "temps de silenci i de trencar amb la feina habitual". Al Provincial de la Companyia de Jesús li escriu una carta expressant els seus motius i raons. La resposta: "agafa set mesos i fes el que vulguis".

Condicció: fer-ho sol

El pelegrinatge l'ha pogut realitzar gràcies a l'ajuda d'una petita associació -Jerusalem Way- que ajuda a altres pelegrins a fer aquest traçat. L'associació li proporcionava, entre altres co-

ses, dues eines valuoses. Una, el traçat del camí sobre mapa que Alexis Bueno descarregava al seu mòbil.

L'altra, una sèrie de marques al mapa que altres pelegrins havien indicat, com llocs d'interès, monestirs i parròquies que podien acollir, o càmpings i hotels barats. I quasi tot el pelegrinatge l'Alexis l'ha fet caminant i sol. "Com el camí només per Turquia ja eren uns tres mesos, vaig haver d'agafar en algun punt autobusos, i un avió des d'Antalya (Turquia) fins a Jordània".

Des del principi era condició fer-ho sol. Només ha fet una excepció, amb una persona que va convidar a caminar amb ell una setmana, però tenia molt clar que havia de caminar sol. "Era quelcom que tenia a veure amb mi, amb la meva relació amb Déu, una mica de recerca o de trobada amb un mateix", explica.

Després de mesos de caminar sol, Bueno reconeix que al caminar i, quan vas sol, la relació amb la gent és molt diferent. "En primer lloc, necessites molt més de la gent perquè estàs sol, i, en segon lloc, la gent et veu d'una manera diferent, quan et veuen sol et veuen més, et veuen molt penjat".

Hi ha molta part del camí, explica, "en què fas memòria de tu mateix, de la pròpia vida, i és evident que trobes coses que no agraden, que són equivocacions, moments que són més difícils". Malgrat això, Alexis té clar que ja des del principi del camí hi va haver quelcom molt sorprenent en ell, l'alegria. "L'alegria de viure tot el que vivia en senzillesa, en respirar, en caminar, en trobar-me amb la gent, en la pregària, la lloança".

La vida senzilla del pelegrí feia que les coses més dures que li podien venir a la memòria les visqués des de la tranquil·litat. I vàries són les imatges de Déu que han estat presents en ell en aquesta experiència. "Una, la del Déu de la misericòrdia, la del Déu del perdó, la del Pare del Fill Pròdig, el que acull i és pura misericòrdia". Davant d'això, reconeix, "no et fa por que surtin aspectes més negatius d'un mateix".

Renovar-se un mateix per seguir acompanyant

Tampoc ha tingut en el camí cap revelació, cap aparició, ni res nou. "Més aviat una reconexió amb mi mateix i amb el Déu de sempre, però d'una manera molt forta i intensa", explica. La

seva vida, la vida com a religions, defensa que és molt bonica “perquè moltes de les coses que faig depenen molt d’estar bé”.

Bueno afirma que sovint li toca acompanyar espiritualment moltes persones, i que és imprescindible que visqui profundament la connexió amb l’espiritualitat. “És una feina que depèn molt de tu mateix, hem d’invertir molt en nosaltres mateixos interiorment, i cuidar algunes coses molt més”.

I és que Bueno sentia que agafava set mesos sabàtics ell, però per als altres. “Si per alguna cosa existeix la vida religiosa, és també per fer coses estranyes, coses que no tothom pot fer, però sempre al servei dels altres. Que el viscut pugui tenir fruits en els altres”.

Després del seu pelegrinatge la paraula que li surt expressar és renovació. “Renovació del que ja estava en tu, però que es difuminava potser en el dia a dia i la rutina”. També la paraula guarició li ressona molt, en el sentit, diu, que “caminar et guareix, sana la memòria, i et fa

recuperar el més simple”. És com descobrir, explica, que vivim fragmentats davant de l’estrès i la rutina que vivim, “una mica malalts”. Caminar et centra, et recentra, t’unifica, et fa veure les coses més essencials i importants, recorda.

El pelegrinatge, present a totes les religions

Alexis Bueno treballa a l’escola dels jesuïtes de Lleida. A l’escola, i en els últims anys, ha pogut constatar com a l’hora de comunicar coses profundes als joves el primer que cal fer és guarir-los. “Alguns joves estan malalts i trencats, i primer cal una teràpia de xoc, com caminar, sense mòbil i sense res, per poder després simplement escoltar i connectar amb coses simples com són la sortida del sol, les muntanyes, o un riu”.

Hi ha quelcom ancestral en caminar que ens connecta amb el profund. El pelegrinatge és present a totes les religions i des de fa milers d’anys. La gent camina, pelegrina, perquè el pelegrinatge “et posa en moviment, físicament i mentalment”.

Una experiència, la del pelegrinatge, que entronca absolutament amb l’espiritualitat ignasiana i amb Sant Ignasi de Loiola. “Sant Ignasi dona algunes pistes que potser la nostra civilització les ha oblidat”, reconeix Bueno. Una experiència humana profunda i espiritual, afirma, ha d’agafar tota la persona, i també el seu cos. “La nostra civilització occidental és mental, ha oblidat el cos i som mentals com si la ment fos el sùmmum, però som cos, som afectivitat i som ment. Caminar et connecta amb una experiència més global i més connectada”.

La necessitat d'una ecologia cultural, nacional i lingüística

EDUARD IBÁÑEZ
A APUNTS ETICOPOLÍTICS

Segueixo presentant, en aquest seguit d'articles, les diferents dimensions de l'*ecologia integral*, tal com la proposa el Papa Francesc i el magisteri de l'Església.

És innegable que una *ecologia integral* implica una forta crida a la preservació i cura no només de la biodiversitat, avui en perill, sinó també la diversitat cultural, nacional i lingüística, igualment amenaçada per la força homogeneïtzadora de la globalització tecnològica i economicista. El menyspreu d'aquesta diversitat humana mina la convivència i amenaça la pau. I, a la vegada, contribueix a la degradació de la natura.

"Tot està interconnectat", repeteix sovint el Papa Francesc, de tal manera que es dona una profunda interdependència entre totes les realitats, les quals reflecteixen la realitat divina que les ha creades, que és una comunitat d'amor (Pare, Fill i Esperit Sant).

La interconnexió de tots els elements i éssers de l'univers ens obliga a no separar la realitat natural i la realitat humana i, per tant, ens porta cap a una *ecologia integral*, que incorpori les relacions humanes i socials (LS 137), que vetlli per tots els éssers vius, especialment pels éssers humans, mútuament intercon-

nectats i interdependents. És a dir, l'ecologia integral és una *ecologia ambiental, econòmica, social i cultural*.

Ecologia de la diversitat cultural

Per això, la dimensió cultural de l'ecologia integral, sovint menystinguda, ha estat subratllada per Francesc a *Laudato si'* (143-146).

Per Francesc, al costat del patrimoni natural, “hi ha un patrimoni històric, artístic i cultural igualment amenaçat” (LS 143). Perquè “la visió consumista del món, encoratjada pels engranatges de l'actual economia global, tendeix a homogeneïtzar les cultures i a afeblir la immensa varietat cultural, que és un tresor de la humanitat” (LS 144).

Francesc reclama que els avenços cap una ecologia integral “han de partir de la mateixa cultura local”, doncs “requereixen el protagonisme dels actors locals des de la seva pròpia cultura” (LS 144). En aquest sentit, denuncia que moltes formes d'explotació i degradació ambiental no sols posen fi als recursos de subsistència locals, sinó també a capacitats socials que han

permès una manera de viure que durant molts anys han atorgat identitat cultural”, afegint que “la desaparició d'una cultura pot ser tan o més greu que la desaparició d'una espècie animal o vegetal” (LS 145).

Per evitar-ho, Francesc demana que es presti atenció a les comunitats aborígens, amb les seves tradicions culturals, ja que poden ser els principals interlocutors en els projectes que afectin els seus espais, ja que “per a ells, la terra no és un bé econòmic, sinó do de Déu i dels avantpassats que hi reposen, un espai sagrat” i, per això, són els qui millor poden tenir-ne cura. Resulta inacceptable que se'ls vulgui expulsar de les seves terres per desenvolupar “projectes extractius i agropecuaris que degraden la natura i la cultura”. (LS 146)

Aquesta reflexió sobre les cultures l'ha desenvolupat més àmpliament Francesc en la seva darrera encíclica *Fratelli Tutti* (2020, 142-153). Allà ha defensat que la veritable fraternitat universal suposa una obertura a la realitat global, però sense renunciar al “tresor” de la pròpia cultura i de la pàtria, “perquè no hi ha diàleg amb l'altre sense identitat personal, de la ma-

teixa manera que no hi ha obertura entre els pobles sinó des de l'amor a la terra, al poble, als propis trets culturals”, ja que “sols és possible acollir el diferent i percebre la seva aportació original si estic afirmant en el meu poble amb la seva cultura” (FT143).

I és que és falsa l'obertura a l'universal “de qui no és capaç de penetrar fins al fons en la seva pàtria, o de qui suporta un ressentiment no resolt envers el seu poble” (FT 145). Ara bé, cada poble, cada cultura i cada persona necessiten constitutivament de les altres per una vida plena i una veritable comunió universal (FT 149-150).

La perspectiva aportada per Francesc suposa una continuació i, a la vegada, un aprofundiment, des de noves perspectives, de la doctrina social de l'Església. Aquesta doctrina ha subratllat històricament l'altíssim valor i primacia de les cultures, enteses com la forma peculiar com els humans es relacionen amb la Creació, amb Déu i entre elles, les quals estan cridades al diàleg i intercanvi. D'aquí la consideració especial que expressa el pensament de l'Església per les nacions, enteses precisament com a comuni-

tats de persones unides per lligams diversos, especialment per la cultura.

Ecologia de la diversitat nacional

En el magisteri de l'Església, especialment desenvolupat en aquesta matèria per Sant Joan Pau II, les nacions existeixen *per* la cultura i *per a* la cultura. Les nacions són aquelles comunitats que posseeixen una història que supera la història de l'individu i de la família, en les quals hi té un paper fonamental la llengua.

En aquest sentit, l'Església lloa els pobles que han mantingut la seva cultura, llengua i identitat malgrat els abusos, les invasions i agressions. Per això, fa una positiva valoració del nacionalisme o patriotisme, entès com l'amor que es deu a la pròpia pàtria i la dedicació al seu servei en favor del bé comú. Alhora, rebutja amb força aquell nacionalisme exacerbant, impositiu o violent, que consisteix en la dominació, l'abús de drets o l'opressió de minories, tal com veiem constantment arreu del món. D'acord amb aquesta visió, el magisteri de l'Església ha subratllat que les nacions gaudeixen d'una sèrie de drets dels quals no se'ls pot privar, que

són els mateixos drets humans considerats a escala comunitària: el dret "a l'existència", "a la pròpia llengua i cultura, mitjançant la qual un poble expressa la seva *sobirania espiritual*", "a modelar la seva vida segons les pròpies tradicions", "a construir el propi futur", a "l'autodeterminació i la lliure cooperació en vista al bé comú superior de la humanitat", sempre sota el deure de viure amb pau, respecte i solidaritat amb la resta de nacions". El respecte d'aquests drets és fonament de la justícia i la pau. (Vegeu el Compendi de la Doctrina Social de l'Església, núm. 157).

Aquests drets són vàlids per a totes les nacions, tinguin o no Estat propi (cal distingir sempre entre nació i Estat), ja que no descansen sobre normes jurídiques (per exemple una Constitució), sinó sobre principis morals. Són drets naturals i en conseqüència, originaris i inalienables.

Però, com també recorda l'Església, no són drets il·limitats (com no ho és cap dret), ja que cal respectar sempre el bé comú i els drets fonamentals de tota persona. Per tant, no existeix un dret unilateral i il·limitat de secessió. Divereses nacions poden compartir un mateix Estat,

sempre que es respecti un clima de llibertat, garantida pel respecte al dret a l'autodeterminació dels pobles. Però en determinades circumstàncies i condicions (cal un judici ètic particular de cada cas), valorant-ne totes les conseqüències i salvaguardant el bé comú, pot ser admissible que una nació, per la via del diàleg i la negociació, es constitueixi en Estat, ja que lògicament tampoc existeix un dret unilateral i il·limitat dels Estats existents a imposar unilateralment qualsevol tipus d'unitat política per sempre. (Vegeu Compendi de la Doctrina social núm. 387).

En conclusió, la preservació, respecte i estima a les identitats culturals, llengües i nacions i els seus drets, així com el diàleg, la consciència d'interdependència, l'actitud d'obertura mútua i la col·laboració estreta entre elles són, doncs, exigència ecològica de primer ordre.

Nova edició del curs de formació per a organistes d'Església de Montserrat

DL, 12/06/2023 | NACIÓ DIGITAL

José Cobo, nou arquebisbe de Madrid

DL, 12/06/2023 | CEE

Les voluntàries de Santa Clara exhibeixen treballs per recaptar fons

DT, 13/06/2023 | REGIÓ 7

La primera reconstrucció dels sepulcres dels Comtes d'Urgell, a les Avellanes a finals de mes

DC, 14/06/2023 | LA MAÑANA

Nou conveni de la Seu de Manresa, de moment, sense l'aportació que s'espera de la Generalitat

DC, 14/06/2023 | REGIÓ 7

El nombre d'usuaris de Càritas Diocesana de Vic va augmentar un 21% el 2022

DJ, 15/06/2023 | NACIÓ DIGITAL

Un Camí Ignasià digital

DV, 16/06/2023 | EL PUNT AVUI

Rupnik és apartat de la Companyia de Jesús

DV, 16/06/2023 | VATICAN NEWS

Vedruna Catalunya Educació
@VedrunaCat

Avui amb alumnes finalistes als **#StudentAwards23** #mSchools en totes les categories **#AppEducation** #MHM #Scratch Ànims, @VedrunaPrats @EscorialVic @VedrunaRipoll @VedrunaVila!

mSchools y Educació

12:17 · 10 jun. 23 · **1.311** Visualizaciones

Abadia de Montserrat
@montserratinfo

Nova edició del curs de formació per a organistes d'Església de Montserrat - Adreçat a organistes de comunitats parroquials o ... **#Montserrat** #Cursets #Notícies #ActivitatsMontserrat #Actualitat abadiamontserrat.cat/nova-edicio-de...

Traducir Tweet

10:52 · 12 jun. 23 · **450** Visualizaciones

Maristes Catalunya
@MaristesCat

#MaristesGirona presenta el projecte pedagògic "Trencar el silenci". diaridegirona.cat/educacio/2023/... @FundacEdelvives @baula_editorial

Traducir Tweet

22:48 · 15 jun. 23 · **184** Visualizaciones

Unió de Religiosos de Catalunya
@ReligiososCat

Ha tingut lloc la 139ª Reunió d'Abats i Provincials de Catalunya, acollits per l' @OHSantJoandeDeu , a Sant Boi. L'objectiu, dialogar i compartir, amb esperit frater, els temes més significatius de l'Església i de la vida religiosa i social.

📖 Llegeix: cutt.ly/fhwrUZTEP

Traducir Tweet

CONFER y 9 más

16:41 · 15 jun. 23 · **155** Visualizaciones

Monestir de Poblet
@MonestirPoblet

T'ho perdràs??
Dilluns 19 de juny. Presentació del llibre Josep Tarradellas. Un retir actiu (1980-1988) a càrrec del mateix autor, Joan Esculies.

📍 Lloc: Palau de l'Abat del @MonestirPoblet

📝 Inscripcions: ataradellas@poblet.cat o bé trucant al 977/870089 Ext. 3 977/871039

Traducir Tweet

10:45 · 13 jun. 23 · **210** Visualizaciones

Afers religiosos
@afersreligiosos

Demà dijous 15/6 a les 18 h a l'auditori de la @BlanquernaFCRI, presentació i visionat del documental "Llorenç Gomis, el mestre serè". Col·loqui posterior amb @Jpachecoga, @RaimonCartro, Clara Gomis i @lloix, moderat per @oriollop. El director @carlesarmengol hi assistirà.

Traducir Tweet

Revista El Ciervo y 6 más

8:30 · 14 jun. 23 · **423** Visualizaciones

FEDAC Amilcar
@FEDACAmilcar

El treball en equip entre alumnes i docents de @FEDACAmilcar donen fruit en la 1a trobada de debat de les Nacions Unides.

#FIMUN @EscolesFEDAC

Traducir Tweet

16:55 · 14 jun. 23 · **183** Visualizaciones

Jesuïtes FP
@jesuïtesFP

Agents del Canvi | Una oportunitat d'ocupació per a les persones joves a l'atur, gràcies a la formació en habilitats digitals i emprenedoria.

Formació 100% gratuïta, gràcies als fons #NextGenerationEU, a totes les escoles de Jesuïtes Educació.

Jjo.edu Jesuïtes Educació i EOI llançem el programa "Agents del Canvi" per millorar l'ocu...

Traducir Tweet

12:02 · 14 jun. 23 · **194** Visualizaciones

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetares

Donem per tancada una nova edició del **#ForumPereTarrés**, on hem compartit coneixement i reflexions al voltant de la captació de fons i el **#fundraising** amb prop de 100 persones, la majoria professionals i representants del **#tercersector**. Gràcies a tots i totes per ser-hi! 🙌

Traducir Tweet

15:47 · 14 jun. 23 · **166** Visualizaciones

Justícia i Pau
@JusticialPau

Ahir vam participar de la fira d'entitats d'aprenentatge i servei comunitari (APSC) a l'Institut Milà i Fontanals, organitzat pel Centre de Recursos Pedagògics de Barcelona. Vam tenir l'oportunitat de presentar el projecte d'ApS que fem des de Justícia i Pau: @EmpremtaCD4.

Traducir Tweet

Associació Contra el Càncer BARCELONA y 4 más

11:19 · 08 jun. 23 · **226** Visualizaciones

Llibreria Claret
@LlibreriaClaret

La primera part del llibre explica com es va construir la famosa Teresa d'Àvila. La segona part descriu l'ambient social i cultural català on es forjaria una Doctora en Teologia. i.mtr.cool/sciswhcddn #TeresadesJesús

Traducir Tweet

20:01 · 15 jun. 23 · **112** Visualizaciones

Sant Joan de Déu CAT
@OHSantJoandeDev

Avui se celebra el Dia Nacional de l'Atenció Precoç, un servei crucial per a infants de 0 a 6 anys que presenten dificultats en el seu desenvolupament o estan en risc de patir-les. Sant Joan de Déu compta amb més d'una desena de centres a tot l'Estat dedicats a oferir aquest servei.

sjd.nu/ca/sant-joan-d...

Traducir Tweet

10:45 · 16 jun. 23 · **82** Visualizaciones

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Glòria Barrete Vélez. **Redacció:** Roger Vilaclara, Anna Guimerà, Aina Argueta i Jordi Llisteri. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, Valentina Laferrara, Xavier Memba, Lucía Montobbio, Laura Mor, Anna Robert, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona.

Telèfon: 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Miquel Codolar | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Carles Duarte (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Víctor Cullell, Núria Iceta, Oriol Llop, Manuel Manonelles, M. Mercè Sardà, Noemí Ubach i Anna Vilà.

Amb el patrocini de

Amb la col·laboració de

Formem part de

